

Vējiņu alas un Elles bedres

Publicēts: 19.11.2020.

Atjaunināts: 24.01.2023.

Dabas pieminekli veido Braslas senlejas posms un tam piegulošā teritorija, kur upes labajā krastā atsedzas smilšakmens. Smilšakmens slānī, pazemes erozijas rezultātā, ir izveidojušies pazemes tukšumi un kritenes.

Teritorijā ir divas lielākas un viena maza ala, kā arī nelielas nišas. Upes alas ieeja atrodas upes līmenī, Braslas gultnes malā. Tā ir 42 m gara ala ar 5 m plašu, likumotu galveno eju un diviem lielākiem paplašinājumiem. Ezerālas ieeja atrodas vienā no kritenēm, un tās lielāko daļu aizņem viens no nedaudziem un lielākais pazemes ezers Latvijas alās - 45 kvadrātmetru platībā.

Vējiņu alas. Foto: Andris Soms

Aizsardzības kategorija: aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis

Kods: LV0440660

Administratīvais iedalījums: Cēsu novads, Straupes pagasts

Pārvalde: Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība [Vidzemes reģionālā administrācija](#).

Robežu shēma

Ģeoloģiskā un ģeomorfoloģiskā dabas pieminekļa "Vējiņu alas un Elles bedres" shēma

Normatīvie akti

[Ministru kabineta noteikumi Nr. 461 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"](#)

[Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"](#)

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

Citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

[Skatīt vairāk](#)

Vispārējs raksturojums

Teritorija ir izvietojusies Idumejas augstienē, Limbažu viļņotajā līdzenumā, daļēji Braslas senlejā.

Dabas pieminekli veido Braslas senlejas posms un tam piegulošā teritorija, kur upes labajā krastā atsedzas vidusdevona Živetas stāva Gaujas svītas smilšakmens. Smilšakmens slānī, pazemes erozijas rezultātā, ir izveidojušies pazemes tukšumi un kritenes.

Teritorijā ir divas lielākas un viena maza ala, kā arī nelielas nišas. Upes alas ieeja atrodas upes līmenī, Braslas gultnes malā. Tā ir 42 m gara ala ar 5 m plašu, līkumotu galveno eju un diviem lielākiem paplašinājumiem. Ezerālas ieeja atrodas vienā no kritenēm, un tās lielāko daļu aizņem viens no nedaudziem un lielākais pazemes ezers Latvijas alās - 45 kvadrātmetru platībā.

Vējiņu kritenes, Elles bedres, atrodas virs upes pamatkrasta, daļēji ārpus Braslas senlejas, un to izmēri ir 20 x 14 m, 20 x 30 m un 18 x 5 m. Tās ir vairākus metrus dziļas. Tuvākajā apkārtnē ir vēl citas, mazāk izteiksmīgas kritenes.

Lejpus Upes alas atrodas Vējiņu iezis - līdz 5 – 7 m augsti, raksturīgi sarkanīgu vidusdevona Živetas stāva Gaujas svītas smilšakmeņu atsegumi.

Teritorijā ir konstatēts pazemes plaisu un to paplašinājumu tīklojums, bet pieejama ir tikai neliela daļa no pazemes tukšumiem. Periodiski notiek kritēņu veidošanās virs pazemes tukšumiem, kas parasti drīz tiek aizbērtas vai aizlīdzinātas. Upes malā izplūst spēcīgi avoti, no kuriem lielākais izplūst no Upes alas. Alas ir sīkspārņu ziemošanas vieta.